Groenplan Purmerend
2019-2022

Groenonderhoud op structuur

PURMEREND

Inhoudsopgave

Inleiding / *5*
Tweede etappe van de Groenkoers / *5*
Wat hebben we gedaan (2014-2018) / *6*
Groenstructuurvisie herzien: frame en franje / *6*
Plantsoenen / *6*
Vaste planten / *7*
Bomen / *7*
Inwoners / *7*
Wat gaan we doen (2019-2022) / *9*
Vooruitkijkend naar Purmerend 2040 / *9*
Kwaliteitsverbetering / *9*
Stap 1: cyclisch onderhoud / *10*
Stap 2: herstel heesterbeplanting / *10*
Stap 3: ontwikkelen ecologie en diversiteit / *11*
Stap 4: bomenplan / *12*
Stap 5: parken en recreatie in 2040 / *13*
Communicatie / *14*
Frame / *14*
Franje / *14*
Meldingen / *14*
Werkzaamheden op een rij / *15*

‘Groen heeft een belangrijke rol in de leefbaarheid van de stad en beheersbaar houden van de gevolgen van klimaatverandering’

Inleiding

Soms heeft de klimaatverandering ook positieve kanten. Door de lange droogte van de zomer groeide het onkruid niet zo hard en was er tijd voor een forse inhaalslag. Begin van het jaar waren er nog veel meldingen van inwoners waarvan een aanzienlijk deel weggewerkt kon worden.

Hoe het groen erbij staat gaat inwoners zeer aan het hart. Dat blijkt elke keer weer als we met bewoners praten over het groen in hun omgeving. Dat blijkt ook uit het enthousiasme voor adoptiegroen.

Niettemin is groen ook aanleiding tot veel meldingen. De afgelopen jaren hebben we het groen op beeldkwaliteitsniveau C onderhouden. Dat is minimaal en past niet bij het beeld dat Purmerenders hebben bij goed groenonderhoud. Hierdoor ontvangen wij veel klachten en meldingen over het groen. Het minimale beeldkwaliteitsniveau zorgt er ook voor dat het groen er technisch gezien op achteruit gaat. Doordat we het oplossen van klachten prioriteit gaven heeft het structurele onderhoud daaronder geleden, een vicieuze cirkel dus waar we moeilijk uit komen.

In 2017 werd Purmerend genomineerd om mee te doen aan de Nationale Groenprijs, Entente Florale. De jury heeft de leefbaarheid, ecologie en de stand van het groen uitgebreid bestudeerd. Ze waren deels heel complimenteus over onze inrichting en hoe we inwoners betrokken bij het groen. Minder enthousiast waren ze over het onderhoud, diversiteit en hoe goed we zijn voorbereid op veranderingen in het klimaat.

Tweede etappe van de Groenkoers

In de nota ‘Groenkoers, visie en beleid op hoofdlijnen voor het groen van Purmerend’ uit 2014 staan 9 doelen. Deze staan nog steeds recht overeind en dit document gaat over de uitvoering ervan.

1. Kwalitatief beter en duurzamer openbare groen.
2. Dreigende achteruitgang met kapitaalvernietiging, functieverlies en aansprakelijkheid tegengaan.
3. Kosten in de hand houden door meer regie: groen dat eenvoudiger beheerd kan worden voor nagenoeg hetzelfde, bestaande structurele budget.
4. Betrokkenheid en meer invloed van bewoners op het groen in hun directe omgeving.
5. Vermindering regeldruk door de omkering van het systeem van kapvergunningen en het vergemakkelijken van de uitgifte van Restgroen.
6. De functie en het belang van Frame en Franje verduidelijken en daar ook naar handelen.
7. Bijdrage leveren aan de integrale aanpak van de openbare ruimte, waarbij groen haar rol in de relatie met overige functies beter vervult.
8. Op termijn het aantal klachten met betrekking tot groen verminderen.
9. Mee invulling geven aan de herziening van de structuurvisie.

We leggen verantwoording af over wat we de afgelopen 4 jaar hebben gedaan. Daarnaast leest u hoe we de komende 4 jaar de kwaliteit van ons groen willen verbeteren waarbij we ook vooruitkijken naar Purmerend in 2040. Groen heeft immers een belangrijke rol in de leefbaarheid van de stad en beheersbaar houden van de gevolgen van klimaatverandering.

Wat hebben we gedaan (2014-2018)

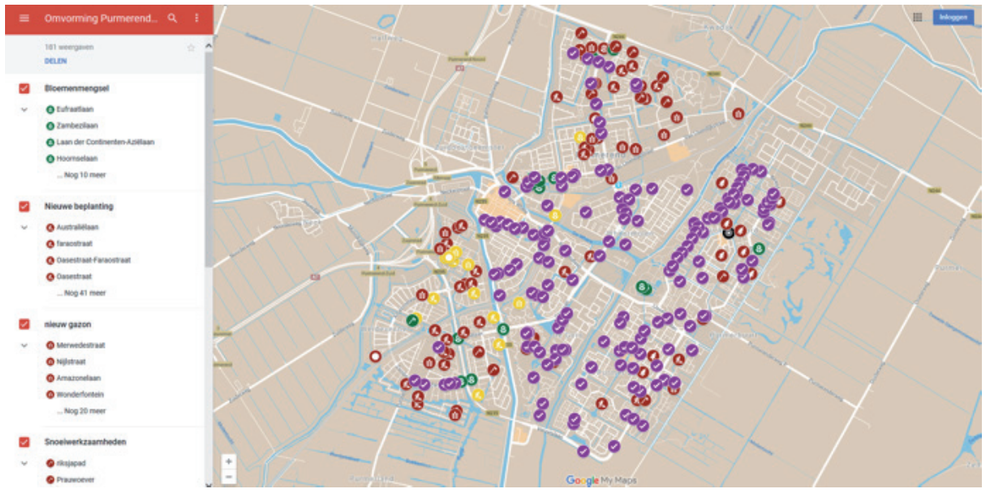

Alles wat we de afgelopen 4 jaar hebben gedaan is terug te vinden op deze interactieve kaart (online).

Groenstructuurvisie herzien: frame en franje

Onze groenkaart, onderlegger van de Groenkoers, laat zien wat frame- en wat franjegebieden zijn. Frame staat voor de groene hoofdstructuur en franje voor het gebied waar inwoners invloed op uit kunnen oefenen. Dit overzicht is begin 2018 herzien en daarbij zijn ook de ecologische zones beter in beeld gebracht. De groenkaart is vanaf januari 2019 online te bekijken in de Atlas van Purmerend.

Plantsoenen

Naar aanleiding van de Groenkoers (2014) heeft de Raad in 2015 eenmalig € 900.000 beschikbaar gesteld om plantvakken zo in te richten dat ze

Het Kooimanpark, overwoekerde plantvakken (boven) zijn omgevormd naar gras met solitairen (onder).

makkelijker te onderhouden zijn en het beheer minder kostbaar is. Dit bedrag is verspreid over 4 jaar besteed. Het bestedingsprogramma loopt tot het eind van dit jaar. In totaal zijn er 168 plantvakken omgevormd. Dat houdt in dat ze weer in het cyclisch beheer kunnen worden opgenomen.

Kwaliteitsimpuls

In het voorjaar van 2018 heeft de gemeenteraad € 500.000,- beschikbaar gesteld om een kwaliteitsimpuls te geven aan de plantsoenen. Destijds was geschat dat ongeveer 70% van de heesterbeplanting een onderhoudsachterstand had. Een deel hiervan kon verbeterd worden met relatief eenvoudige onderhoudsmaatregelen als snoeien of het wegsteken van zaailingen. Daarnaast heeft de droogte in 2018 ervoor gezorgd dat achterstanden door middel van schoffelen versneld kon worden ingelopen. Ook zijn er vakken helemaal omgevormd. Het afgelopen jaar is ook begonnen met het specifieker in kaart brengen van de onderhoudsachterstanden. Voorlopig is geconstateerd dat nu zo'n 27.000 m² heesterbeplanting achterstand heeft.

Uitgevoerde werkzaamheden (vanaf 2014)	Aantal m²	Aantal vakken
Omvorming van beplanting	*10.001*	*180*
Omvorming naar gazon	*7.429*	*51*
Snoeiwerkzaamheden	*2.421*	*23*
Plantvakken vv bloem- en kruidenmengsel	*15.058*	75
Uitgifte adoptiegroen	*12.747*	*176*

Vaste planten

Verspreid over de stad hebben we maar liefst 6.600 m² aan vaste planten (70 plantvakken). Ze zijn de kleur en fleur van de stad en het is belangrijk om dat in stand te houden. Onderhoud van vaste planten vraagt om specifieke vakkennis en we moeten hiervoor een gespecialiseerd bedrijf inhuren. Het onderhoud van deze plantvakken is op niveau en dit houden we zo. De middelen die hiervoor in de begroting zijn opgenomen blijven voor dit doel gereserveerd.

Bomen

Onze eigen dienst heeft op dit moment 3,5 fte beschikbaar om bomen te snoeien. De boomveiligheidscontrole wordt uitbesteed en bij technisch ingewikkelde problemen huren we specialisten in. Elke boom wordt minstens eens per 3 jaar geïnspecteerd en slechte bomen worden jaarlijks geïnspecteerd. Mutaties in het bomenbestand verwerken we in het beheersysteem.

Inwoners

Adoptiegroen
Er zijn 176 vakken met adoptiegroen gerealiseerd sinds 2014, goed voor ruim 12.000 m². Daarnaast hebben we intensief met bewoners samengewerkt voor het groen in hun directe omgeving. Zij werden steeds betrokken bij de omvormingen en bij aanplanten, snoeien en weghalen van bomen in hun wijk. Daarbij hebben zij vooral invloed gehad op de franje-gebieden, veel minder op hoofdgroenstructuur zoals die in de Groenkoers is vastgelegd.

Minder regels
Er is een selectie gemaakt van de bomen waarvoor een kapvergunning nodig is. Die bomen zijn te vinden op de bomenkaart. Daarnaast is de uitgifte van restgroen vergemakkelijkt.

Wijkteams
De wijkteams spelen een wezenlijke rol in het groenbeheer. Zij vormen het belangrijkste contact met bewoners. Veel groenvragen en –klachten komen bij hen binnen en worden door hen ook snel opgelost. Wordt het werk groter dan kunnen de wijkmanagers bij de opzichters en de beheerders terecht. Gezamenlijk bespreken zij hoe en waar de plantsoenen worden omgevormd of opgeknapt en welke bomen worden gekapt of vervangen.

‘We zullen nu al moeten vooruitkijken naar de uitdagingen die we krijgen op het gebied van klimaat, verzilting van bodem en bodemdaling’

Wat gaan we doen (2019-2022)

Vooruitkijkend naar Purmerend 2040

Het behoeft geen betoog dat groen een belangrijk onderdeel is van een leefbare stad. Wat we nu aan het groen veranderen werpt zijn schaduw ver vooruit. We zullen nu al moeten vooruitkijken naar de uitdagingen die we krijgen op het gebied van klimaat, verzilting van bodem en bodemdaling.

Dat betekent ook iets voor onze beslissingen over planten en vooral bomen die we nu planten. Bomen staan er niet 15 jaar, maar minstens 30 jaar of langer.
Er is bovendien veel behoefte aan een visie zodat dagelijkse beslissingen geen ad-hoc werk zijn, maar deel uitmaken van het grotere plaatje. Bouwprojecten die nu lopen kunnen niet zonder een goede visie op het gebruik van de openbare ruimte. In 2017 en 2018 zijn er daarom stadsgesprekken geweest met Purmerenders. De bouwopgaaf heeft ook gevolgen voor het beheer van de openbare ruimte in het algemeen en de samenhang met het groen. Als er beplanting moet verdwijnen door de bouw, hoe zorg je dan voor beheersing van hittestress. Is groen op daken mogelijk, willen we meer gevelbegroeiing, hoeveel ruimte is er voor bomen? Sluit het groen aan op het groen in de rest van de stad zodat insecten meer ruimte krijgen en er een ecologische meerwaarde ontstaat? Met Purmerend 2040 in ons achterhoofd gaan we de komende 4 jaar verder met de verbetering van de groenkwaliteit.

Een technisch afgeschreven plantvak.

Kwaliteitsverbetering

De kwaliteitsverbetering is in overeenstemming met de ambitie in het coalitieakkoord om het beeldkwaliteitsniveau omhoog te brengen van C naar B. Werken met beeldkwaliteitsniveaus is in zekere zin lastig. Beeldkwaliteit zegt niets over technische kwaliteit. Daarnaast zullen er altijd verschillen zijn. Nieuwe vakken of omgevormde vakken bijvoorbeeld hebben bij aanvang altijd niveau A. Vakken die technisch zijn afgeschreven krijg je met gewoon onderhoud niet meer terug op niveau. De komende jaren werken we aan een complete verbetering, zowel voor het beeld als in technisch opzicht.

De kwaliteitsverbetering doen we in 5 grote stappen:

1. De basis op orde met meer cyclisch onderhoud;
2. Herstellen van heesterbeplanting;
3. Ontwikkelen ecologie en diversiteit;
4. Opstellen van een bomenplan (gepland voor 2019);
5. Aanhaken bij Purmerend 2040 voor de ontwikkeling van parken en recreatie.

Stap 1: cyclisch onderhoud

We zetten in op meer cyclisch onderhoud, meer regelmaat in snoeien, maaien en schoffelen. Dat doen we om te zorgen dat goede plantvakken en grasvelden (zowel trapveldjes als ruig gras) niet afglijden naar een te laag niveau. Omdat we regelmatig ieder plantvak onderhouden, lopen de achterstanden niet meer op. Ook vakken die er slecht aan toe zijn blijven zo binnen de grenzen van wat voor inwoners acceptabel is. We trekken voor het onderhoudsniveau één lijn voor alle wijken. Dit schept duidelijkheid voor zowel uitvoerende partijen als de gemeentelijke controle van de uitvoering. Maar ook voor bewoners is helder wat ze mogen verwachten. Tot voor kort was er maar 1 opzichter die toezicht hield op het groenonderhoud. Er zijn er nu 3 zodat we beter kunnen sturen op het dagelijks onderhoud van plantsoenen.

Aanbesteden cyclisch onderhoud

Het cyclisch onderhoud wordt Europees aanbesteed zodat er in maart 2019 weer mensen klaar staan om ons groen te maaien, snoeien en schoffelen. We gaan meer onderhoudsrondes doen. We besteden aan voor 8 schoffelrondes. De plantsoenen worden in de eerste en de laatste ronde van het jaar ook schoon geharkt. Daarnaast wordt gras 22 keer per jaar en ruig gras 1 tot 4 keer per jaar gemaaid. Het oppervlak van onze heesterbeplanting worden voor 12% gesnoeid (dat is een gemiddeld cijfer, het ene vak heeft meer nodig dan het andere.
De aanbesteding is in principe voor 3 van de 7 wijken. Daarnaast worden er 2 aan Werkom gegund en 2 wijken onderhouden we met eigen mensen. Het verschil tussen het huidige contract en dat voor de komende 4 jaar is te zien in het overzicht aan het einde van dit document.

Stap 2: herstel heesterbeplanting

We zullen de komende jaren geleidelijk aan de kwaliteit van de heesterbeplanting op niveau brengen. Voor nu weten we dat zeker 27.000 m² heesterbeplanting nog niet op het gewenste niveau zit. Het resterend budget na aanbesteding zal zoveel mogelijk worden ingezet om plantvakken op orde te krijgen. Op deze manier kunnen we de vicieuze cirkel van achterstallig onderhoud doorbreken.

‘We weten van te voren niet precies hoeveel onderhoud er per jaar nodig is omdat de natuur nu eenmaal zijn eigen wetmatigheden heeft’

Het renovatiebudget dat hiervoor beschikbaar is hangt dus af van de kosten van de aanbesteding van het cyclisch onderhoud (begin 2019). Daarnaast hebben we budgetruimte ingebouwd in het bestek met een optionele 9e schoffelronde. We weten van te voren immers niet precies hoeveel onderhoud er per jaar nodig is omdat de natuur nu eenmaal zijn eigen wetmatigheden heeft. Regent het veel, dan is er veel onkruid en is er meer schoffelwerk nodig. Is die 9e ronde niet nodig, dan zetten we dit in voor inboeten en omvormingen aan het einde van het groeiseizoen. (We besteden aan voor 8 schoffelrondes)
Naar verwachting zal het resterende budget niet voldoende zal om alle herstel- en renovatiewerkzaamheden te financieren. Als er meer duidelijkheid is zullen we de gemeenteraad hierover informeren en een voorstel doen.

Ecologisch gebied Baanstee-Noord.

Stap 3: ontwikkelen ecologie en diversiteit

In het cyclisch beheer wordt ook het onderhoud meegenomen van gebieden die speciaal zijn ingericht om diversiteit en ecologie te stimuleren, zoals Baanstee Noord. Kleine plantgemeenschappen of broedplekken voor vogels zijn kwetsbaar en er is kennis en vakmanschap nodig om het terrein hiervoor geschikt te houden. Het terrein moeten open worden gehouden en riet mag niet gaan overheersen.

Verder zullen we betere verbindingen leggen tussen de stad en de natuur in de omgeving. Dit was ook een aanbeveling van de jury van de Entente Florale. In de stad ontwikkelen we de ecologische aders. Elk nieuw bouwplan is een kans om de natuur in de stad te helpen ontwikkelen. Dat levert soms een ander beeld dan we gewend zijn. Waar voorheen bijvoorbeeld gazon was staat nu hoog gras of groeien bloemen, wat er per seizoen anders uitziet. De biodiversiteit die zo ontstaat, levert voedsel aan insecten en vogels.
We hebben 1 voltijds medewerker tot onze beschikking die ons adviseert over ecologie en diversiteit, zowel bij bouwplannen als bij onderhoud en omvormingen.

Bloemenweide op de schelpenvakken van de oude jeu-de-boulesbaan in park de Uitvlucht (links) en wadi met heuvel met verschillende kruiden en type gras voor de Beuk (rechts).

Stap 4: bomenplan

De gemeente Purmerend telt nu 31.150 geregistreerde bomen. Er is een grote achterstand in herstel en renovatie van deze bomen. Dat komt deels door boomziektes en aantastingen door insecten. We hebben veel essen, wilgen, paardenkastanjes en iepen in Purmerend en juist deze bomen zijn erg vatbaar. De toekomst van deze boomsoorten is onzeker en onder meer afhankelijk van de wijze waarop boomziektes en de mogelijke behandeling daarvan zich ontwikkelen.
Daarnaast komt het vaak voor dat bomen niet kunnen uitgroeien door gebrek aan groeiruimte, zowel onder als boven de grond. Bomen van de rozenfamilie, zoals kersen, meidoorns en lijsterbessen, zijn 30 tot 40 jaar geleden volop geplant. Deze soorten worden niet veel ouder dan 40 jaar, zeker niet als hun groeiplaats krap is. Ook hebben we last van zachte veengronden waardoor bomen wegzakken en omvallen. Daarnaast worden bomen beschadigd door werkzaamheden in de buurt, zoals leidingwerkzaamheden..

Opgeteld gaat het om een enorm pak problemen en een groot gebrek aan middelen. Uit boomveiligheidscontroles blijkt dat er in totaal ruim 16.000 ‘risicobomen’ zijn (tabel 1). Onder risicobomen verstaan we bomen die een maatschappelijk risico kunnen vormen, bijvoorbeeld een verhoogde kans van omvallen door instabiliteit of het verliezen van takken door de slechte staat van de boom. De verwachting is dat een relatief groot deel van deze bomen tussen nu en 20 jaar zal verdwijnen. De problemen spelen in heel Purmerend en we hebben goed in beeld om welke bomen het precies gaat. Een overzichtskaart is vanaf begin 2019 online te vinden in de Atlas van Purmerend.

Boomsoort	**Aantal**	**Oorzaak**
Es	*4.483*	Essentaksterfte
Wilg	*1.525*	Wilgenwatermerk-ziekte
Plataan	*859*	Masaria
Kastanje	*314*	Kastanjebloedings-ziekte
Eik	*473*	Eikenprocessierups
Populier	*303*	Takbreuk/leeftijd
Iep-plantijn	*1.070*	Onverenigbare groei
Totaal	***9.027***	

Rozenfamilie		
Lijsterbes	*2.461*	Geringe groeikracht/ leeftijd
Meidoorn	*1.135*	Geringe groeikracht/ leeftijd
Sierappel	*759*	Geringe groeikracht/ leeftijd
Sierkers	*2.091*	Geringe groeikracht/ leeftijd
Sierpeer	*1.019*	Geringe groeikracht/ leeftijd
Totaal	***7.465***	

Totaal aantal risicobomen	***16.492***

Overzicht van risicobomen naar soort en oorzaak

Voor de Julianastraat is een plan in de maak om de lijsterbessen te vervangen door meerdere soorten bomen.

Het is duidelijk dat we een goed plan nodig hebben om deze problemen aan te pakken. Ons budget is bovendien onvoldoende om alles te doen wat nodig is. Daarom stellen we in 2019 een bomenplan op waarin we de problemen in wat meer detail omschrijven en voorstellen doen voor verbetering. Daarbij zullen we de visie uit de Groenkoers verder invullen. Hierin hebben we al gekozen voor minder bomen in Purmerend, maar wel meer vitale bomen op betere standplaatsen. Dit levert een grotere bijdrage aan de stad. Voor het ontwikkelen van een robuust bomenbestand is diversiteit in soort en verdeling over de stad zeer belangrijk. Daarnaast zullen we ook meer rekening houden met de ecologie. Dat het bomenplan moeten samenhangen met de visie op leefbaarheid in Purmerend 2040 is evident. De druk op de openbare ruimte neemt toe en bomen zijn een belangrijk element in de openbare ruimte en dragen veel bij aan het beeld en de kwaliteit.

In de tussentijd blijven we wel bomen inboeten, maar we stellen hogere eisen aan de groeiplaats van de nieuwe bomen. Zo krijgt de boom een goede start en is beter opgewassen tegen droogte of harde wind. We zullen dus niet iedere boom die gekapt wordt vervangen. Oplossingen voor een buurt of straat bedenken we integraal en in overleg met bewoners.

De veiligheidsinspectie van bomen besteden we uit, maar onze eigen bomenploeg zal de vervolgstappen uitvoeren en zorgen voor het welzijn van de bomen. Voor hele grote klussen (aantal of hoogte) zoeken we naar een passende aannemer.

Stap 5: parken en recreatie in 2040

Vooruitkijkend naar Purmerend in 2040 moeten we ook onze parken ontwikkelen en aanpassen aan de wensen en omstandigheden in 2040. Er wordt veel gebouwd en er komen meer mensen in een kleinere ruimte te wonen. Parken hebben een belangrijke plaats in de vernieuwde openbare ruimte van 2040. We zullen een plan maken voor ieder park. Daarin komt te staan hoe bewoners het park willen en kunnen gebruiken en hoe de inrichting van het groen hierop aangepast wordt. We werken daarmee verder aan een openbare ruimte die aanzet tot bewegen en ontmoeten. Ondertussen wordt het bestaande groen in parken onderhouden op het niveau waarop we dat nu ook doen en verhogen we ook daar de frequentie van het cyclisch onderhoud vanaf 2019.

Communicatie

Goed communiceren met inwoners is een belangrijke succesfactor voor onze plannen. Groen leeft bij Purmerenders; groen is belangrijk voor hun beleving van de openbare ruimte. In Purmerend maken we onderscheid tussen de hoofdgroenstructuur (frame) en nevengroenstructuur (franje).

Frame

Het frame is van belang voor de gehele gemeente. Het frame definieert de basis van de stad en draagt in belangrijke mate bij aan de stedelijke identiteit. Het frame bestaat onder meer uit stedenbouwkundige lijnen en vlakken, verkeershoofdroutes, waterlopen, parken en recreatiegebieden. Wij informeren bewoners veelal over de werkzaamheden die wij doen in het frame. Vanwege het gemeentelijk belang beperken we wel de mogelijkheden voor bewoners om zelf iets in het frame te doen. Op deze wijze zijn wij beter in staat om het frame duurzaam in stand te houden, rekening houdend met diverse belangen van burgers, ondernemers en andere belanghebbenden.

Franje

Voor het groen in buurten en woonstraten blijven wij inzetten op een actieve rol voor bewoners. Naast informeren over mogelijke aanpassingen hebben zij ook inspraak op de groene invulling van hun straat en bestaat er voor hen ook de mogelijkheid om groen te adopteren. Met adviezen en materialen ondersteunen wij hen daarin. In 2019 zullen wij de meest recente groenkaart publiceren waarop het frame en franje staat weergegeven. Op deze kaart kunnen bewoners zien waar zij het groen een eigen invulling kunnen geven.

Meldingen

Begin 2019 neemt Purmerend een nieuwe applicatie in gebruik waarmee inwoners meldingen kunnen doen. Het voordeel van deze applicatie is dat de melding direct bij het team terecht komt en dat melders automatisch terugkoppeling krijgen als de melding is afgehandeld.

Werkwijze

Het stappenplan geeft de prioritering weer voor het verbeteren van de kwaliteit van het groen in Purmerend. Het zwaartepunt ligt bij het verhogen van het aantal keren schoffelen en maaien, gevolgd door het nemen van beperkte herstelmaatregelen van heesterbeplanting (afhankelijk van het resterend budget) en de inzet voor ecologie en biodiversiteit. Het extra budget dat de gemeenteraad hiervoor beschikbaar heeft gesteld in de programmabegroting 2019-2022 zal naar verwachting grotendeels worden gebruikt voor het verhogen van de frequentie van het cyclisch onderhoud. Naast het uitvoeren van werkzaamheden aan het groen buiten, zal er binnen verder gewerkt worden aan het in kaart brengen van onder meer de bomenproblematiek en de plannen van aanpak voor de Purmerendse parken. Deze plannen worden in een later stadium aan de gemeenteraad voorgelegd, voorzien van een onderbouwing voor mogelijke financiële gevolgen.

	Hoe deden we het (2014-2018)	Hoe gaan we het doen (2019-2022)
Basisgegevens		
Oppervlakte	271 ha	286 ha
Stap 1: cyclisch onderhoud		
Plantvakken		
Schoffelen heestervakken: aantal jaarlijkse ronden	7	8 (+1 optioneel)
Schoffelen rand van de verharding	✖	✔
Heesters snoeien: % oppervlakte van het totale areal	2%	12%
Bosplantsoen snoeien: % oppervlakte van het totale areal (incl. randsnoei)	2%	2%
Vaste planten	✔	✔
Gras		
Maaien gazon	20	22
Maaien trapvelden	20	22
Maaien ruig gras	tot 4 keer	tot 4 keer
(Bij)maaien rondom projecten	4	6
Hagen		
Knippen: aantal jaarlijkse ronden	2	3
Stap 2: herstel heesterbeplanting		
Investerenen/omvormingen/achterstanden		
Herstel heesterbeplanting (afhankelijk van budgetruimten)	✖	✔
Inboet heesters	✔	✔
Vervangen plantsoenen na afschrijvingstermijn	✖	✖
Stap 3: ontwikkelen ecologie en biodiversiteit		
Bloemrijke bermen		
Beheer bloemrijke bermen en bloemrijk grass	✔	✔
Beheer		
Ecologisch beheer (o.a. Baanstee-Noord)	✖	✔
Uitbreiding fte medewerker ecologie	✖	✔
Stap 4: bomenplan		
Opstellen bomenplan	✖	✔
Stap 5: parken en recreatie		
Cyclisch onderhoud	Zie stap 1	
Opstellen plan van aanpak per park (i.s.m. Purmerend 2040)	✖	✔

Gemeente Purmerend
Van IJsendijkstraat 417
1442 LB Purmerend

Postbus 15
1440 AA Purmerend

www.purmerend.nl

9 november 2018

Tekst en redactie
Fia Sanders, Geerten Kalter & Nick Johansson (m.m.v. Erna van der Stappen, Rik Kempers en medewerkers van team Wijken, team Realisatie, team Ontwikkeling en team Control & Advies).

Foto's
Geerten Kalter & Diana Himmelbauer